

FATF*GAFI

Revidovaný¹ Vysvetľujúci komentár k Osobitnému odporúčaníu VII: Bankové prevody²

Cieľ

1. Osobitné odporúčanie VII (OO VII) bolo vytvorené s cieľom zabrániť teroristom a ďalším zločincom v neobmedzenom prístupe k bankovým prevodom ako prostriedku na presúvanie finančných prostriedkov, ako aj na zisťovanie takéhoto zneužívania bankových účtov hneď, ako k nemu dôjde. Špecificky má za cieľ zabezpečiť, aby boli základné informácie o pôvodcoch bankových prevodov okamžite k dispozícii 1) príslušným orgánom činným v trestnom konaní a/alebo prokuratúram s úmyslom napomôcť im pri detekcii, vyšetrovaní a stíhaní teroristov alebo iných zločincov, 2) jednotkám finančnej polície na účely analýzy podozrivých alebo nezvyčajných aktivít a na prehĺbenie týchto informácií, ak je to potrebné, a 3) prijímajúcim finančným inštitúciám na urýchlenie identifikácie a nahlasovania podozrivých transakcií. Z dôvodu možného rizika financovania terorizmu, ktoré predstavujú malé bankové prevody, by sa štáty mali usilovať o to, aby boli schopné sledovať všetky bankové prevody a mali by minimalizovať hraničné hodnoty zohľadňujúc pritom riziko možného zatlačania transakcií do podzemia. Cieľom FATF nie je ukladať fixované normy alebo zriadiť jednotný prevádzkový proces, ktorý by mal negatívny dopad na platobný systém. FATF bude aj naďalej monitorovať dopad Osobitného odporúčania VII a hodnotiť jeho pôsobenie počas troch rokov od jeho plnej implementácie.

Definície

2. Pre účely tohto Vysvetľujúceho komentára platia nasledovné definície:
  - a. Termíny *Bankový prevod* a *prevod finančných prostriedkov* označujú akúkoľvek transakciu vykonanú v mene pôvodcu (ktorý môže byť fyzickou aj právnickou osobou) elektronicky prostredníctvom finančnej inštitúcie, s úmyslom sprístupniť určitú sumu peňazí príjemcovi v inej finančnej inštitúcii. Pôvodca a príjemca môžu byť jedna a tá istá osoba.
  - b. Cezhraničný prevod označuje všetky bankové prevody, pri ktorých sa inštitúcie pôvodcu a príjemcu nachádzajú v rôznych krajinách. Tento termín tiež označuje všetky reťazce bankových prevodov, ktoré majú minimálne jeden cezhraničný element.
  - c. *Domáci prevod* znamená akýkoľvek bankový prevod, pri ktorom sa inštitúcie pôvodcu a príjemcu nachádzajú na území toho istého štátu. Z tohto dôvodu tento termín označuje akýkoľvek reťazec bankových prevodov, ktorý vznikne celý na území jedinej krajiny, hoci systém použitý na uskutočnenie daného prevodu sa môže nachádzať v inom štáte. Označuje tiež všetky reťazce bankových prevodov vzniknuté v celosti na území Európskej únie.³
  - d. Termín *finančná inštitúcia* sa chápe podľa definície v Štyridsiatich odporúčaníach

FATF (2003)⁴. Tento termín sa nevzťahuje na osoby alebo subjekty, ktoré finančným inštitúciám poskytujú výlučne systémy správ alebo iné podporné systémy na prevod finančných prostriedkov.⁵

e. Pôvodca je majiteľ účtu, resp. v prípadoch, kedy neexistuje žiadny účet, osoba (fyzická alebo právnická), ktorá finančnej inštitúcii vydá príkaz vykonať bankový prevod.

Rozsah

3. OO VII sa za nižšie uvedených podmienok vzťahuje na cezhraničné a domáce prevody medzi finančnými inštitúciami.

Cezhraničné bankové prevody

4. Cezhraničné bankové prevody by mali sprevádzať presné a zmysluplné informácie o pôvodcovi. Štáty však môžu stanoviť hraničnú hodnotu de minimus (nepresahujúcu 1000 USD alebo EUR). Pri cezhraničných prevodoch nedosahujúcich túto hodnotu:

a. Štáty nie sú povinné od objednávajúcich finančných inštitúcií požadovať identifikáciu, overovať záznamy, či prenášať informácie o pôvodcoch.

b. Štáty však každopádne môžu vyžadovať, aby vstupujúce cezhraničné bankové prevody obsahovali úplné a presné informácie o pôvodcovi.

5. Informácie sprevádzajúce cezhraničné bankové prevody, ktoré zodpovedajú kritériám⁶, musia vždy obsahovať meno pôvodcu a číslo účtu, pokiaľ existuje. Ak účet neexistuje, musia zahŕňať jedinečné referenčné číslo.

6. Informácie sprevádzajúce bankové prevody zodpovedajúce kritériám by tiež mali obsahovať adresu pôvodcu. Štáty však môžu finančným inštitúciám povoliť nahradenie adresy národným identifikačným číslom, klientským identifikačným číslom, alebo dátumom a miestom narodenia.

7. V prípadoch, kedy sa niekoľko individuálnych prevodov s jediným pôvodcom zhromaždí do jediného dávkového súboru na prevod v prospech príjemcov v zahraničí, tieto jednotlivé prevody nemusia sprevádzať plné informácie o pôvodcovi, avšak iba za predpokladu, že udávajú číslo účtu alebo jedinečné referenčné číslo pôvodcu (tak, ako to uvádza odsek 8) a že dávkový súbor obsahuje úplné informácie, ktoré sú plne sledovateľné v rámci krajiny príjemcu.

Domáce bankové prevody

8. Informácie sprevádzajúce domáce bankové prevody musia obsahovať údaje o pôvodcovi tak isto, ako v prípade cezhraničných bankových prevodov, pokiaľ úplné informácie o pôvodcovi nie je možné poskytnúť prijímajúcej finančnej inštitúcii a príslušným orgánom iným spôsobom. V druhom prípade finančným inštitúciám stačí uviesť iba číslo účtu alebo jedinečný identifikátor, za predpokladu, že toto číslo alebo identifikátor umožnia sledovanie

transakcie až k jej pôvodcovi.

9. Inštitúcia príkazcu je povinná poskytnúť tieto informácie do troch pracovných dní od obdržania žiadosti buď od prijímajúcej finančnej inštitúcie, alebo od príslušných orgánov. Orgány činné v trestnom konaní by mali byť schopné vynútiť si okamžité poskytnutie takýchto informácií.

Výnimky z OO VII

10. OO VII nebolo vytvorené so zámerom pokrývať nasledovné typy platieb:
  - a. Akékoľvek prevody vyplývajúce z transakcie vykonanej s použitím kreditnej alebo debetnej karty za predpokladu, že číslo kreditnej alebo debetnej karty sprevádza všetky prevody vyplývajúce z tejto transakcie. Keď sa však kreditné alebo debetné karty používajú ako systém platieb na uskutočnenie peňažného prevodu, OO VII sa na ne vzťahuje a správa by tak mala obsahovať požadované informácie.
  - b. Prevody a zúčtovania medzi finančnými inštitúciami, pri ktorých je tak pôvodcom, ako aj príjemcom finančná inštitúcia konajúca vo svojom mene.

Úloha finančných inštitúcií príkazcu, prostredníka a príjemcu

Finančná inštitúcia príkazcu

11. Finančná inštitúcia príkazcu musí zabezpečiť, aby bankové prevody vyhovujúce kritériám obsahovali úplné informácie o pôvodcovi. Finančná inštitúcia príkazcu je taktiež povinná overovať presnosť týchto informácií a uchovávať ich v súlade s normami uvedenými v Štyridsiatich odporúčaniach FATF (2003)⁷.

Sprostredkujúca finančná inštitúcia

12. Tak pre cezhraničné, ako aj pre domáce bankové prevody platí, že finančné inštitúcie spracovávajúce sprostredkovateľský prvok takýchto reťazcov musia zabezpečiť, aby všetky informácie o pôvodcovi sprevádzajúce bankový prevod boli zachované spolu s daným prevodom.
13. V prípadoch, kedy technické obmedzenia neumožňujú, aby úplné informácie o pôvodcovi sprevádzajúce cezhraničný bankový prevod ostali spojené s príslušným domácim bankovým prevodom (počas doby potrebnej na prispôbenie platobných systémov), sprostredkujúca finančná inštitúcia je povinná po dobu piatich rokov uchovávať záznam o všetkých informáciách obdržaných od finančnej inštitúcie príkazcu.

Finančná inštitúcia príjemcu

14. Finančné inštitúcie príjemcu by mali zaviesť účinné postupy na báze rizika na identifikáciu bankových prevodov bez úplných informácií o pôvodcovi. Absenciu úplných informácií o pôvodcovi je možné pokladať za jeden z faktorov pri hodnotení prípadnej podozrivosti

bankového prevodu alebo pridružených transakcií, ako aj toho, či by prípadne nemali byť nahlásené jednotke finančnej polície alebo iným kompetentným orgánom. V niektorých prípadoch by finančná inštitúcia mala zvážiť obmedzenie, alebo až ukončenie svojho obchodného vzťahu s finančnými inštitúciami, ktoré nespĺňajú normy OO VII.

Mechanizmy presadzovania práva pre finančné inštitúcie, ktoré nedodržiavajú pravidlá a predpisy pre bankové prevody

15. Štáty by mali prijať vhodné opatrenia na efektívne monitorovanie dodržiavania pravidiel a predpisov upravujúcich bankové prevody zo strany finančných inštitúcií. Finančné inštitúcie, ktoré nedodržia tieto pravidlá a predpisy, by mali byť vystavené občianskym, administratívnym, alebo trestným sankciám.

Poznámky

¹ Toto revidované vydanie Vysvetľujúceho komentára k Osobitnému odporúčaní VII bolo vydané 29. februára 2008.

² Berie sa na vedomie, že štáty budú na vykonanie príslušných legislatívnych alebo regulačných zmien potrebovať dostatočný čas, ktorý budú taktiež musieť poskytnúť finančným inštitúciám na prispôsobenie ich systémov a postupov. Toto obdobie by nemalo trvať dlhšie ako do decembra 2006.

³ S ohľadom na skutočnosť, že:

Európska únia predstavuje autonómny subjekt s vlastnými suverénnymi právami a právnym poriadkom nezávislým na právnych poriadkoch členských štátov, ktorému sú však samotné členské štáty a ich občania podriadení, v rámci kompetencií Európskej únie;

Európska únia uzákonila legislatívu záväznú pre svojich členov a podliehajúcu súdnej kontrole, ktorá zabezpečuje integráciu platobných služieb v rámci interného trhu v súlade s princípmi voľného pohybu kapitálu a slobodného poskytovania služieb; a

Táto legislatíva predovšetkým zabezpečuje implementáciu Osobitného odporúčania VII ako jedinej jurisdikcie a požaduje okamžité poskytnutie úplných informácií o platcovi (na požiadanie ak je to vhodné) finančnej inštitúcii príjemcu a príslušným kompetentným orgánom.

Ďalej sa berie na vedomie, že európsky vnútorný trh a zodpovedajúci právny rámec sa vzťahujú na členov Európskeho hospodárskeho priestoru.

⁴ Keď bol tento Vysvetľujúci komentár vydaný prvýkrát, tieto odkazy sa týkali Štyridsiatich odporúčaní FATF z roku 1996. Po vydaní revidovaných Štyridsiatich odporúčaní FATF v júni 2003 bol tento text patrične aktualizovaný a všetky odkazy sa teraz vzťahujú na toto nové vydanie Odporúčaní z roku 2003.

⁵ Všetky tieto systémy však zohrávajú úlohu pri zabezpečovaní nevyhnutných prostriedkov, pomocou ktorých môžu finančné inštitúcie plniť svoje povinnosti stanovené v OO VII, obzvlášť pokiaľ ide o zachovanie neporušenosti informácií prenášaných spolu s bankovým prevodom.

⁶ V tomto Vysvetľujúcom komentári fráza "cezhraničné bankové prevody vyhovujúce kritériám" označuje cezhraničné bankové prevody, ktoré prevyšujú akúkoľvek aplikovateľnú hraničnú hodnotu podľa odseku 4.

⁷ Pozri poznámku 4.